

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ایران-ایزو

۱۴۲۵۳-۳

چاپ اول

اردیبهشت ۱۳۹۲

INSO -ISO

14253-3

1st. Edition

**Identical with
ISO 14253-3 :2011
May.2013**

ویژگی های هندسی فرآورده (GPS) -بازرسی توسط
اندازه گیری قطعه کارها و تجهیزات اندازه گیری -
قسمت ۳: راهنمایی برای دستیابی به توافق هایی در مورد
عبارات عدم قطعیت اندازه گیری

**Geometrical product specifications (GPS) —
Inspection by measurement of workpieces
and measuring equipment — Part 3:
Guidelines for achieving agreements on
measurement uncertainty statements**

ICS 17.040.01

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

" ویژگی های هندسی فرآورده (GPS) - بازرسی توسط اندازه گیری قطعه کارها و تجهیزات
اندازه گیری - قسمت ۳: راهنمایی برای دستیابی به توافقی هایی در مورد عبارات عدم قطعیت اندازه -
گیری "

رئیس:

عابدینی ، محمد
(فوق لیسانس فیزیک)

سمت و/ یا نمایندگی

شرکت اندازه نگاشت

دبیر:

رضوی، رخساره
(لیسانس فیزیک)

سازمان ملی استاندارد ایران

اعضاء: (به ترتیب حروف الفبا)

برادرخامنه، محمدنقی
(فوق لیسانس مکانیک)

شرکت تستا

بطحایی، سیدرضا

(لیسانس مکانیک)

شرکت سنجش دقیق طول

زمان ثانی، محمدرضا

(لیسانس فیزیک)

گروه بهمن خودرو

طاهایی خسروشاهی، حسن

(لیسانس مهندسی الکترونیک)

شرکت سنجش کوشا

هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران

غلامحسینی ، حمید
(لیسانس مهندسی الکترونیک)

شرکت مپنا

نیک بخت ، علی
(لیسانس مکانیک)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد

پیش گفتار

استاندارد " ویژگی های هندسی فرآورده (GPS) - بازرسی توسط اندازه گیری قطعه کارها و تجهیزات اندازه گیری - قسمت ۳: راهنمایی برای دستیابی به توافق هایی در مورد عبارات عدم قطعیت اندازه گیری " که پیش نویس آن در کمیسیون فنی مربوط بر مبنای روش تنفیذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide 21-1 (پذیرش منطقه ای یا ملی استانداردهای "بین المللی / منطقه ای " و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی ایران ، تهیه شده و در یکصد و نود یکمین اجلاس کمیته ملی استاندارد اندازه شناسی، اوزان و مقیاس ها مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۵ مورد تصویب قرار گرفته است . اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ ، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت . بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد .

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد بین المللی به شرح زیر است :

ISO 14253-3 :2011, Geometrical product specifications (GPS) — Inspection by measurement of workpieces and measuring equipment — Part 3: Guidelines for achieving agreements on measurement uncertainty statements

ویژگی های هندسی فرآورده (GPS) - بازرسی توسط اندازه گیری قطعه کارها و تجهیزات
اندازه گیری-قسمت ۳: راهنمایی برای دستیابی به توافق هایی در مورد عبارات عدم قطعیت
اندازه گیری

۱ هدف و دامنه ی کاربرد

این استاندارد ملی ، بر اساس پذیرش استاندارد بین المللی ISO 14253-3:2011 تدوین شده است . هدف از تدوین این استاندارد ، تعیین راهنما و ارائه روش های اجرایی برای کمک به مصرف کننده و تامین کننده است تا در مورد عبارات عدم قطعیت اندازه گیری بحث انگیز که مطابق با استاندارد ISO 14253-1:1998 قانونی شده است ، به توافق های مطلوبی نایل آمد و همچنین از بحث های پر خرج و وقت گیر اجتناب کرد.

کلیه بندهای استاندارد بین المللی ISO 14253-3:2011 در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.